

Arbeid en Organisatie, Hoger Instituut voor de Arbeid (HIVA)

Universiteit Leuven

Monique Ramioul

Het Hoger Instituut voor de Arbeid (afgekort HIVA) is gespecialiseerd in beleidsgericht onderzoek. Het is verbonden aan de Katholieke Universiteit in Leuven, België. De sector Arbeid en Organisatie van het HIVA is een stevig uitgebouwd en erkend onderzoekscentrum voor arbeidsorganisatie en personeelsbeleid.

In de onderzoekssector wordt het domein 'werk en arbeid' interdisciplinair bestudeerd vanuit de driehoek arbeidsorganisatie-personeelsbeleid-participatie. Het onderzoek gebeurt door vijftien medewerkers onder leiding van vier projectleiders. Het volgende overzicht geeft beknopt de belangrijkste onderzoeklijnen van deze sector weer.

1. Organisatie

- inzet van nieuwe technologie (in casu informatie- en communicatietechnologie);
- nieuwe productieconcepten, in het bijzonder socio-technisch systeemdesign;
- kwaliteit van de arbeid: arbeidsinhoud, arbeidsvoorwaarden, arbeidsomstandigheden; stress en taakbelasting;
- kennismanagement en de lerende organisatie;

- beroepsprofielen;
- arbeidsdeling binnen en tussen bedrijven en sectoren (internationalisering, netwerkvorming).

2. Personeelsbeleid

- werving en selectie;
- promotie- en loopbaanbeleid;
- flexibiliteit;
- evaluatie, beloning, functieclassificatie;
- productie- en arbeidstijden;
- contractuele arbeidsvoorwaarden;
- opleiding;
- gelijkheidsbeleid;
- diversiteitsmanagement;
- arbeidsmarktsegmentering.

3. Participatie

- beleving en gevolgen van werkloosheid (non-participatie);
- arbeidsmarktpositie van kansengroepen zoals vrouwen, allochtonen en oudere werknemers;
- plaats en rol van de werknemer bij organisatieverandering;
- vormen van werknemersinspraak;
- vakbondsoptreden, collectief overleg en CAO's;

- werk en arbeid als vorm van maatschappelijke integratie;
- klasse, leefstijl en politiek.

In het onderzoek staat de studie van veranderingen centraal. Hierbij is er aandacht voor:

– *Effectenstudie*

Wat is het effect van een beslissing/maatregel voor het individu, de organisatie of de samenleving (bijvoorbeeld naar kwaliteit, efficiëntie, werkzekerheid, stress, combinatie arbeid-gezin, sociaal kapitaal)?

– *Determinantenanalyse*

Binnen dit verklarend onderzoek gaat bijzondere aandacht uit naar de institutionele omgeving en de rol van intermediaire organisaties. Het gaat om:

- Menswetenschappelijk onderzoek: de invalshoek van de werknemer en zijn of haar kwaliteit van werk/leven is een centraal aandachtspunt.
- Praktijkgericht onderzoek: de sector werkt in opdracht van bedrijven, non-profitinstellingen, sectorale organisaties en fondsen, sociale partners, sociaal-economische instellingen en de overheid voor contractueel en projectmatig onderzoek.

Maatgericht en gefundeerd advieswerk is een wezenlijk bestanddeel van de sectoractiviteiten. Het gaat dan om de formulering van concrete adviezen en het ter beschikking stellen van expertise op maat en dit via allerlei begeleidingskanalen en ontwerpmethoden. Verder streeft de sector Arbeid en Organisatie ernaar het onderzoek op academisch terrein onder de aandacht te brengen door te publiceren in wetenschappelijke tijdschriften en het stimuleren van doctoraatswerk.

De projecten bevinden zich zowel op het lokale, het regionale, het nationale als het Europese niveau. Voor de activiteiten zoekt de sector zowel steun van als samenwerking met private instellingen, universiteit en overheid.

Contactadressen:

– Miet Lamberts, tel. 32-16-32 33 24, e-mail: miet.lamberts@hiva.kuleuven.ac.be;

– Monique Ramioul, tel. 32-16-32 33 34, e-mail:

monique.ramioul@hiva.kuleuven.ac.be;

– Guy Van Gyes, tel. 32-16-32 33 30; e-mail: guy.vangyes@hiva.kuleuven.ac.be;

– Joris Van Ruysseveldt, tel. 32-16-32 31 22, e-mail:

joris.vanruysseveldt@hiva.kuleuven.ac.be;

– Centraal adres: HIVA-KU Leuven, E. Van Evenstraat 2E, B-3000 Leuven.

Faxnummer: 32-16-32 33 44.

www.kuleuven.ac.be/hiva